

Nd.

105. Frumvarp til laga

[94. mál]

um breyting á bifreiðalögum, nr. 23 16. júní 1941.

Flm.: Skúli Guðmundsson.

1. gr.

Á 36. gr. laganna eru gerðar þessar breytingar:

1. Á eftir 3. málsg. komi ný málsgrein, svo hljóðandi:

Tryggingarfélagi er ekki heimilt að borga skaðabótakröfu samkv. 1. málsg., nema lögreglurannsókn hafi farið fram á því slysi eða tjóni, sem krafan er gerð út af.

2. Næstsiðasta málsg. orðist svo:

Tryggingarfélagið hefur endurkröfurétt á hendur tryggingartaka, hafi hann valdið tjóninu af ásetningi eða stórkostlegu gáleysi, og er þá skylt að krefja hann um eigi minna en 30% af tjóninu. Endurkröfurétti þessum fylgir lögveð samkvæmt reglunni í 34. gr., síðustu málsg., þó þannig, að veðband það, sem ræðir um í þeirri grein, gangi fyrir. Bannað er að kaupa tryggingu gegn endurkröfu váttryggingarsala.

2. gr.

1. málsg. 39. gr. laganna orðist svo:

Bifreiðarstjóri, sem ekur bifreið undir áhrifum áfengis eða neytir áfengis við bifreiðarakstur, skal sviptur ökuleyfi sínu að fullu. Einnig skal svipta þann öku-

leyfi um ákveðinn tíma, þó eigi skemur en 1 ár, eða fyrir fullt og allt, sem hefur orðið sekur um mjög vítaverðan akstur, eða ef telja verður, með hliðsjón af eðli brotsins og öðru framferði kærða sem bifreiðarsjóra, varhugavert vegna öryggis umferðarinnar, að hann hafi ökuleyfi. Hafi kærði ekki ökuleyfi, skal í stað ökuleyfissviptingar koma svipting réttarins til þess að öðlast ökuréttindi.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Greinargerð.

Frásagnir af bifreiðaslysum eru áberandi þáttur í fréttum blaða og útvarps hér á landi nú á tímum. Á hverju ári láta menn lífið, fleiri eða færri, en aðrir verða örkuðlamenn af völdum þeirra slysa. Fjármunatjónið af bifreiðaárekstrum er einnig gífurlegt og fer sívaxandi, en það tjón verða allir bifreiðaeigendur að borga með hækkandi tryggingargjöldum.

Umferðarslysin stafa mjög oft af vítaverðri óvarkárni og skeytingarleysi ökumanna og annarra, sem um veginna fara. Og mörg slysin hljótast af því, að bifreiðarstjórar eru ölváðir við akstur. Slik afbrot eru mjög tíð, og bendir það til þess, að of vægt sé á þeim tekið. Virðist því þörf að setja ný og strangari lagaákvæði um refsingar fyrir brot á bifreiðalögum og umferðarreglum, og í því skyni er frv. þetta flutt.

Þó að ökumaður bifreiðar valdi tjóni, mun það vera algengt, að löggæzlumenn eru ekki tilkvaddir að athuga málavexti, en sá, er tjóninu veldur, sendir tilkynningu um það til tryggingarfélagins, sem hefur tekið bifreið hans í tryggingu, og bætir þá tryggingarfélagið skaðann, án þess að lögreglurannsókn á slysinu eða tjóninu hafi farið fram. Líklegt má telja, að ýmsir ökumenn mundu gæta sín betur, ef svo væri fyrir mælt, að í hvert sinn sem þeir valda árekstrum og tjóni, skyldi mál þeirra rannsakað af lögreglunni og skýrsla um það skráð í annála hennar. Er því lagt til í 1. gr. frv., að tryggingarfélagi sé því aðeins heimilt að greiða skaðabótakröfu, að lögreglurannsókn hafi farið fram á því slysi eða tjóni, sem bóta er krafizt fyrir.

Samkvæmt ákvæði í 36. gr., bifreiðalaganna hefur tryggingarfélag endurkröfurétt á hendur tryggingartaka, hafi hann valdið tjóni af ásetningi eða stórkostlegu gáleysi. En tryggingarfélögin munu ekki hafa notað þessa lagaheimild. Hér er lagt til, að félögunum sé skylt að krefja tryggingartaka um eigi minna en 30% af upphæð skaðabóta, sem þau hafa orðið að greiða fyrir slik tjón, en eftir sem áður hafa þau heimild til að krefja um endurgreiðslu á allri upphæðinni. Er ástæða til að ætla, að bifreiðarstjórar muni síður valda tjóni af „stórkostlegu gáleysi“, ef það kostar þá sjálfa fjárútlát, heldur en ef tryggingarfélögin bera allan skaðann.

Ölvun við bifreiðarakstur hefur valdið mörgum slysum og er mjög alvarlegt afbrot. Áhrifamesta aðferðin til þess að fækka þeim brotum er sennilega sú, að svipta þá menn, sem gerast sekir um slíkt, ökumannsréttindum ævilangt. Er því lagt til í 2. gr. frv., að svo verði gert. Þar er enn fremur lagt til, að hert sé á ákvæðum laganna um ökuleyfissviptingu, þegar um mjög vítaverðan akstur er að ræða, þó að ölvun bifreiðarstjórans sé ekki um að kenna.